

ASBEST I VENTILATIONSANLÆG

– KUN RELEVANT V. ANLÆG ÆLDRE END 1990

DER ER UDARBEJDET FAKTAARK FOR FØLGENDE OMRÅDER OG PROCESSER

- ① Forberedelse og planlægning af rens opgave
- ② Tørrensning – bolig og komfort anlæg
- ③ Tørrensning – industri
- ④ Vådrensning
- ⑤ Asbest i ventilationsanlæg (før 1990)

INDHOLD I FAKTAARK NR. 5

Side 1: Formål med faktaarket om asbest

Side 2: Kemisk risikovurdering og særlige forholdsregler ved asbestarbejde

Formål med faktaark 5

Formålet med dette faktaark er at give de ansvarlige for planlægning af rens opgaven samt medarbejdere der skal udføre arbejdet, indsigt i de forholdsregler, der skal tages, hvis der er konstateret asbest.

Vær opmærksom på, at blot der er den mindste mistanke om forekomst af asbest i ventilationsanlægget, så skal arbejdet betragtes som et asbestarbejde.

Asbest - hvornår?

Der kan forekomme asbest i ventilationskanaler og aftrækskanaler i bygninger frem til 1990 – yderligere kan der være asbest i isolering af kanaler m.v. frem til 1980.

Kemisk risikovurdering

Ved alt arbejde med risiko for at blive udsat for sundhedsskadeligt støv, herunder asbeststøv, skal der udarbejdes en kemisk risikovurdering, inden arbejdet påbegyndes.

Den kemiske risikovurdering skal danne grundlag for tilrettelæggelse og planlægning af, hvordan arbejdet kan udføres sikkert, herunder brug af værnemidler.

Asbestarbejde – generelle regler

Asbest er kræftfremkaldende, og derfor må ingen personer udsættes for asbeststøv.

Ligesom alt andet arbejde skal asbestarbejde planlægges, tilrettelægges og udføres på en sådan måde, at det i videst muligt omfang sikres, at personer på arbejdsstedet og i omgivelserne ikke udsættes for eller kan blive udsat for asbeststøv.

Der skal anvendes arbejdsmetoder og tekniske hjælpemidler, der begrænser støvudvikling mest muligt.

Se yderligere om kemisk risikovurdering og særlige forholdsregler for asbestarbejde på side 2.

Dette faktaark gælder kun for rensning af ventilationsanlæg med asbestholdige materialer, hvor arbejdet udføres som asbestarbejde med lavt støvniveau, jf. asbestbekendtgørelsen. Det er bl.a. en forudsætning, at materialerne er intakte og ikke smuldrer let.

1. step – Afklaring

- Der er foretaget en "forundersøgelse" for at fastslå, hvilke materialer der kan formodes at indeholde asbest (jf. *asbestbekendtgørelsens § 8*)
- Er materialerne hele og intakte dvs. der er ikke defekter på kanaler, komponenter eller isolering? (kan evt. dokumenteres)
- Er materialerne ikke letsmuldrende?

*Såfremt materialerne er letsmuldrende og/eller der er defekter, kan dette faktaark **ikke** benyttes.*

2. step – Kemisk risikovurdering

Følgende bør mere konkret indgå i den kemiske risikovurdering for rensning af ventilationsanlæg og aftrækskanaler.

- Hvilken type støv/forureninger er der ophobet i kanalen, der skal renses?
- Er omfanget af arbejdet en kortvarig og ikke-kontinuerlig vedligeholdelsesopgave?
- Er det sikret, at den valgte rensemetode er skånsom mod kanalen/komponenter, så støvudvikling begrænses mest muligt, dvs. valg af bløde børster?
- Er der ventilation/undertryk i kanalen, når der renses, så der ikke kommer støv ud af kanalen, mens der renses?
- Er der tilstrækkelig rensning af den udsugede luft (HEPA-filter)?
- Kan det sikres, at støv ikke spredes ved indsætning og udtagning af rensedyr i kanal?
- Kan rengøring af rensedyr og bortskaffelse af affald ske uden sundhedsskadelig påvirkning af de ansatte?
- Skal der anvendes personlige værnemidler ved arbejdet og hvilke? (Ved behov for åndedrætsværn skal det være med P3-filter).
- Er der fyldestgørende instruktion til de ansatte om de sundhedsmæssige forhold?

Følgende regler, for asbestarbejde, skal som minimum følges:

- Kemisk Risikovurdering
- Brug af arbejdsmetode/tekniske hjælpemidler, der begrænser støvudvikling mest muligt
- Instruktion til de ansatte og dokumentation for instruktionen
- Afgrænsning og skiltning af arbejdspladsen. **(PAS PÅ! ASBESTARBEJDE. Ingen adgang for uvedkommende.)**
- Der må ikke ryges, spises eller drikkes, og opbevares tobak, mad og drikkevarer i området
- Krav om beskyttelsesforanstaltninger iht. vurderingen
- Alle ansatte skal have udleveret et egnet åndedrætsværn (P3-filter)
- Grundig slutrengøring
- Aldersgrænse – 18 år (lærlinge dog undtaget, hvor det er nødvendigt led i deres uddannelse)
- Mærkning af affald, med "asbest". Kommes i plasticpose der lukkes.

Instruktion (der er ikke krav om den egentlige asbestuddannelse).

Instruktionen skal bl.a. omfatte:

- de sundhedsmæssige risici som følge af udsættelse for asbeststøv
- nødvendighed af at undlade at ryge
- hvilke tekniske hjælpemidler og personlige værnemidler, der skal anvendes
- øvrige beskyttelsesforanstaltninger, for at mindske udsættelsen for asbeststøv
- materialer, der kan formodes at indeholde asbest
- håndtering af asbestholdigt affald

Se desuden asbestbekendtgørelsens §29 og §30, stk. 1.

Henvisning til yderligere regler og guides

- AT's bekendtgørelse om asbest - nr. 807, 2023
- <https://bfa-ba.dk/asbest/>
- Asbest-huset.dk